

Τράπεζα Θεμάτων Αρχές Φιλοσοφίας Β' Λυκείου

GI_V_FIL_0_15017

ΘΕΜΑ 29^ο**ΟΜΑΔΑ Α****ΘΕΜΑ Α1**

1α. Αξιοποιώντας τις γνώσεις σας, να αντιστοιχίσετε τους φιλοσοφικούς κλάδους (στήλη Α) με τα δεδομένα της στήλης Β.

Α'	Β'
1. Αισθητική	α. Για τους περισσότερους φιλοσόφους αποτελεί κυρίως όργανο της ορθής νόησης.
2. Λογική	β. Ασχολείται με τη βαθύτερη υφή της πραγματικότητας.
3. Μεταφυσική	γ. Αναζητεί τις δυνατότητες, τις πηγές, τα είδη και τις μεθόδους απόκτησης της γνώσης.
4. Γνωσιολογία	δ. Ασχολείται με τις αρχές που ρυθμίζουν τις πράξεις μας.
5. Ηθική	ε. Ασχολείται ειδικότερα με τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της αισθητικής εμπειρίας και την προέλευση της αισθητικής αξίας.

(μονάδες 10)

1β. Να αποδώσετε το φιλοσοφικό περιεχόμενο των όρων: ορθολογισμός (ρασιοναλισμός), δυϊσμός (θεωρία αλληλεπίδρασης), κοινωνικό συμβόλαιο.

(μονάδες 15)**1α**

1 – ε, 2 – α, 3 – β, 4 – γ, 5 – δ

1β

Κοινωνικό συμβόλαιο: Η συμφωνία μεταξύ των ανθρώπων να ζουν όλοι μαζί ακολουθώντας αρχές τις οποίες κανένα ορθολογικό άτομο δε θα απέρριπτε, υπό τον όρο να συμμορφώνονται με αυτές τις αρχές και όλοι οι άλλοι.

Ορθολογισμός: Η φιλοσοφική θεωρία σύμφωνα με την οποία η γνώση μας για τον κόσμο προέρχεται κυρίως από τον ίδιο τον ορθό λόγο και τα βασικά της στοιχεία μπορούν να αναζητηθούν στο νου μας. Η γνώση αυτή μπορεί να αποκληθεί a priori ή προ-εμπειρική, αφού φαίνεται να είναι δυνατή πριν ή ανεξάρτητα από οποιαδήποτε εμπειρία.

Δυισμός: Είναι η φιλοσοφική θεωρία η οποία δέχεται ότι ο κόσμος ή η πραγματικότητα βασίζεται στην ύπαρξη δύο αρχών με ριζική διάκριση και ανομοιότητα (π.χ. αισθητό-νοητό ή πνευματικό-υλικό).

ΘΕΜΑ Α2

2α. Η φιλοσοφία, για την αρχαιοελληνική σκέψη, είναι, μεταξύ άλλων, και «τέχνη του βίου». Να εξηγήσετε με συντομία τι σημαίνει η φράση.

(μονάδες 12)

2β. Με ποια κριτήρια ο Μπένθαμ και ο Μιλ προσδιόρισαν την ηθικά ορθή πράξη;

(μονάδες 13)

2α

α) Η θεωρία - όσο σημαντική, όσο ενδιαφέρουσα και γοητευτική για το πνεύμα μας κι αν είναι - πρέπει να καθοδηγεί και τις πράξεις μας. Το πώς πρέπει να ζούμε ως άτομα, πώς να συμπεριφερόμαστε ο ένας στον άλλον, το πώς να οργανώνουμε την κοινωνία και τους πολιτικούς μας θεσμούς αποτελούν ζητήματα που απασχολούσαν την αρχαιοελληνική σκέψη. Για αυτό η φιλοσοφία είναι για αυτήν, εκτός των άλλων, και τέχνη του βίου.

β) Και οι δύο βασικοί εκπρόσωποι του ωφελιμισμού, υποστήριξαν ότι για να είναι μία πράξη ηθική θα πρέπει αν έχει τη μεγαλύτερη δυνατή ωφέλεια για όσους περισσότερους ανθρώπους γίνεται. Η ικανοποίηση και η ευτυχία αυτών που θα καρπωθούν τα αποτελέσματα των πράξεών μας είναι τα κριτήρια που κάνουν μια ηθικά ορθή πράξη.